

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Zagreb, 13. lipnja 2024.

PREDLAGATELJ: Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture

PREDMET: Prijedlog odluke o pokretanju postupka za sklapanje Konvencije Ujedinjenih naroda o međunarodnim učincima sudskih prodaja brodova

Na temelju članka 7. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora („Narodne novine“, broj 28/96.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ 2024. donijela

ODLUKU

o pokretanju postupka za sklapanje Konvencije Ujedinjenih naroda o međunarodnim učincima sudskih prodaja brodova

I.

Na temelju članka 139. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. – pročišćeni tekst i br. 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) pokreće se postupak za sklapanje Konvencije Ujedinjenih naroda o međunarodnim učincima sudskih prodaja brodova (u daljnjem tekstu „Konvencija“).

II.

Međunarodna pomorska zajednica već dulje vrijeme radi na aktu koji bi uspostavio međunarodni instrument u svrhu osiguranja pravilnog učinka zakonito provedene sudske prodaje broda kojom se slobodno i neopterećeno vlasništvo prenosi na kupca.

Bez tog instrumenta je kupac na ovršnoj prodaji broda - novi vlasnik, ali i brod, izložen nizu neopravdanih komplikacija, uključujući radnje vjerovnika prethodnih vlasnika.

Na svom 55. zasjedanju 2022. je Komisija Ujedinjenih naroda konsenzusom usvojila odluku i preporuku Opće skupštine Ujedinjenih naroda za međunarodno trgovačko pravo na temelju koje je podnesen nacrt Konvencije o međunarodnim učincima sudske prodaje brodova, preporučujući njezino usvajanje Općoj skupštini na 77. sjednici i zatražila ovlaštenje za sazivanje ceremonije potpisivanja što je prije moguće te preporučila da Konvencija bude poznata kao „Pekinška konvencija o sudskoj prodaji brodova“.

Ujedinjeni narodi objavili su da je Opća skupština Ujedinjenih naroda usvojila Konvenciju Ujedinjenih naroda o međunarodnim učincima sudske prodaje brodova 7. prosinca 2022.

Europska unija je dana 30. lipnja 2023. pripremila Prijedlog Odluke Vijeća o potpisivanju predmetne Konvencije, a ista je donesena dana 21. prosinca 2023.

Tek tada su se stekli uvjeti da Europska unija Konvenciju potpiše, što je i učinila dana 15. ožujka 2024.

Konvencija će stupiti na snagu 180 dana nakon polaganja 3. isprave o ratifikaciji kod depozitara.

III.

Svrha Konvencije je harmonizacija i povećanje pravne sigurnosti za brodare i kupce brodova prodanih putem sudskih prodaja brodova.

Cilj je izdavanje potvrde o sudskoj prodaji broda, koja bi vrijedila između država ugovornica i štitila bi kupca koji je na sudskoj prodaji kupio brod, uredno ga plativši, od tužitelja po raznim osnovama.

Konvencijom se definira svrha donošenja i uređuje objava isprave o priznavanju prodaje brodova, radi zaštite upisanih vjerovnika u odnosu na treće osobe, uređuje se i područje primjene koje uključuje zemljopisni element, korištenje broda "neposredno prije sudske prodaje", način obavještanja o sudskoj prodaji, izdavanje potvrde od strane nadležnog tijela države sudske prodaje i sadržaj potvrde, uređuje pravila o postupanju tijela koje vodi upisnik, nadležnost za izbjegavanje i obustavljanje sudske prodaje, uspostavlja se mehanizam repozitorija, definira se komunikacija između tijela i regulira se odnos s drugim međunarodnim instrumentima i domaćim pravom.

IV.

Prihvata se tekst Konvencije.

Tekst Konvencije iz stavka 1. ove točke sastavni je dio ove Odluke.

V.

Pregovori za sklapanje Konvencije vođeni su u skladu s postupkom predviđenim člankom 218. i članka 81. Ugovora o funkcioniranju Europske unije te u tu svrhu nije potrebno osiguranje dodatnih sredstava u državnom proračunu Republike Hrvatske.

VI.

Konvenciju će, u ime Republike Hrvatske, potpisati ministar vanjskih i europskih poslova.

VII.

Izvršavanje Konvencije ne zahtijeva dodatna financijska sredstva iz državnog proračuna Republike Hrvatske.

VIII.

Konvencija ne zahtijeva donošenje novih ili izmjenu postojećih zakona, ali podliježe potvrđivanju sukladno članku 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

KLASA:
URBROJ:
Zagreb,

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

OBRAZLOŽENJE

Brodarstvo je međunarodna gospodarska grana; brodovi plove između luka različitih država, financirani su od zajmodavaca iz različitih država, prave dugove u različitim državama – ugovorno (zbog snabdijevanja broda i korištenje raznih usluga) i izvanugovorno (zbog šteta od pomorskih nezgoda), prevoze terete vlasnika iz različitih država, osigurani su od osiguratelja iz različitih država, posade su iz različitih država itd. Brodarstvo omogućava poslovanje svjetskog gospodarskog sustava prevozeći (po volumenu) 90% roba. Od sirovina do gotovih proizvoda, a ima i značajan udio u prijevozu putnika, od čega je velik dio vezan za turistička krstarenja.

U ovako snažno nazočnom međudržavnom aspektu potrebna je suradnja država kako bi se omogućilo funkcioniranje pravnog sustava za uređenje odnosa vezanih uz brodarsko poslovanje. Brodovi su vrijedna imovina i potrebno je omogućiti njihovo tržišno unovčenje u slučajevima stečaja brodovlasnika, kako bi se – s jedne strane – namirili vjerovnici, a – s druge strane – brod što prije vratio u pomorsku djelatnost, umjesto da propada na vezu ili sidrištu neke od svjetskih luka u kojoj je zaustavljen. Kupac će kupiti brod koji se prodaje sudskim putem ako postoji pravna sigurnost da će brod moći nesmetano iskorištavati. Što znači upisati ga na svoje ime i njime ploviti svjetskim morima i pristajati u luke različitih država bez straha da će biti suočen s osporavanjem vlasništva ili potraživanjima vjerovnika za tražbine nastale prije sudske prodaje.

Do sada je priznanje sudske prodaje ovisilo o uvjetima pravnog sustava svake države gdje se priznanje tražilo, što je bilo dosta zahtjevno i neizvjesno jer brodovi uplovljavaju u kratkom vremenu u luke različitih država. Osporavatelji prodaje nastojali su ostvariti svoja prava u različitim državama, birajući one u kojima su mislili da imaju najveće izgleda. Razni pravni postupci u više zemalja trajali su godinama, uz zaustavljanje brodova i izdavanje jamstava.

Konvencija ima za cilj izdavanje potvrde o sudskoj prodaji broda, koja bi vrijedila između država ugovornica i štitila bi kupca koji je na sudskoj prodaji kupio brod, uredno ga plativši, od tužitelja po raznim osnovama. Time bi se, po očekivanjima, postizala viša cijena na sudskim prodajama, čime bi se vjerovnici dovodili u bolji položaj, a brodovi bi lakše nalazili kupca i bili brže privođeni svrsi – prijevozu roba i putnika, čime bi doprinosili funkcioniranju svjetskog opskrbnog lanca.

Kako bi Republika Hrvatska mogla pristupiti potpisivanju predmetne Konvencije, potrebno je da Vlada Republike Hrvatske temeljem članka 7. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora donese Odluku o pokretanju postupka za sklapanje Konvencije.

Za izvršavanje Konvencije nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva iz državnog proračuna. Konvencija ne zahtijeva donošenje novih ili izmjenu postojećih zakona, ali podliježe potvrđivanju sukladno članku 18. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.